

Український Суходоловий Інститут

12

Др Тиміш О л е с е в и ч

М А П А
С О В О Р Н О І У К Р А І Н И
і
С у м е ж н и х З а п р и я з н е н и х К р а ї н

Женева

1946

На правах рукопису

"... О, так. Ви бачите неминучість великих устремлень, ви відчуєте неохвильну упевненість руху, ви розумієте непереможну пісню свідомости й сили. І ви вже мимоволі своєю уявою летите до якихось дальших геніяльних ліній та форм, що їх конче винайде прийдешній вчений і колишній степовик..."

/А. Любченко: Вертеп. Краків,
Львів 1943, сторн. 20/.

МАПА СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

Предложена нині ласкавій увазі українського громадянства "Мапа Соборної України" була подумана і виконана, яко додаток до збірника праць різних авторів, що присвятили спеціальну увагу з'ясованню елементу "Соборности" в сучасній українській національно-державній самосвідомості.

Різні обставини українського життя не дозволили досі з'явитися друком цьому збірникові. З'явиться він дещо пізніше та в іншому, ніж попередньо проєктовано, оформленні. З огляду, однак, на цілковитий брак українських картографічних праць, що давали би можливість українським громадянам встановити собі ясну кореляцію поміж природньо-географічним тлом і різними сучасними національно-державними українськими проблемами, рішилися ми наразі випустити мапу окремо.

Всі дотеперішні мапи України, а з них найкращі С. Рудницького та В. Кубішовича - Медулицького, основані на пресумпції "Етнографічної України", такої, якої образ зарисовувався на підставі офіційних статистично-демографічних даних зі всьоденних переписів 1897 і 1926 років. - Всі ці мапи мають за свою центральну вісь 34 паралелю і вповні охоплюють не лише всі землі української метрополії, але й землі давнього та сучасного українського оселяництва на Півкавказзі та Нижньому Поволжі. Основним, однак, недостатком цих мап є те, що поза їх засягом лишаються новосельчі українські землі Західного Сибіру та Казахстану і таким чином із політичної свідомості українців цілком випадає образ їх просторового розкладу і оформлення, а також, надзвичай важливий, факт безперервності тері торіального зв'язку цих земель і взаємочинності їх з українською метрополією.

Із дотеперішнім картографічним уянням геополітичного образу України можна було би, зрештою, погодитися, оскільки би демографічні стосунки в 1897-1926 років виявили тенденцію до якогось усталізування в дальших роках. Однак, життєві події останнього двадцятиліття існування СРСР, - події тотальної колективізації військового господарства; події розвертання п'ятилітніх планів індустріалізації СРСР та перенесення його економічних центрів з Європи до Азії; події останньої світової війни, що принесли цілковиту руїну всім землям Матірньої України і привели до евакуації та примусового виселення з неї на Схід багатьох мільйонів української людності, - все це не лише не закріпило попередній геополітичний образ України, але й зробило його цілком і безповоротно невідповідачим сучасності.

По закінченні другої світової війни, помімо того, що поєднано було до Української СС.Республіки більшість західно-українських земель, все ж ще зовсім не досягнуто національно-державної соборности Української Нації, що йнакше лишається лише ідеальною її ціллю.

За найбільш обережним обчисленням, нині, поза межами УССР, проживає двадцять мільйонів українців, себто більше третини всіх українців у світі. Ці українці, будучи територіально-політично відірвані від матірнього пня, специфічною московсько-большевицькою політикою позбавлені нині найменших можливостей задоволення їх найелементаріших національно-культурних потреб і засуджені на остаточну денационалізацію. Большевицька влада цю денационалізацію переводить в правдиво "планетарних" розмірах і темпах, уживаючи при цьому методів найбезогляднішого терору. Оскільки час і обставини дозволять совітській владі зломити духа цих двадцяти мільйонів українців, то слід вважати їх кров і життя безповоротно втраченими для Української нації. Чи Українська Нація, одночасно всемірно підмінована і ослаблена в її матірньому пні, видержить таку колосальну втрату її фізичної субстанції, — покаже майбутність. — Українське суспільство окрім певної надії на Боже милосердя і справедливість, окрім незломної віри в відпорні сили українського народу, мусить мати ще й повну свідомість реального стану річей і ясний плян оборонного чину та невгнуту волю його реалізування.

Ведучи безоглядну боротьбу на суцільних землях Матірньої України українське суспільство мусить одночасно не випускати із своєї пильної уваги кожного члена української національної спільноти, де б він не опинився, і мусить зробити все, аби заховати його для української Нації. Для значніших українських територіальних зосереджень мусять бути створені окремі активні, достосовані до сукупності місцевих обставин, національно-політичні програми, що не лише заховували би в непорушності українську національну субстанцію, але й давали би нові можливості та сили для осягнення загальних національних цілей.

Окремі програми мусять бути створені для таких груп українських зосереджень:

1. Української еміграції в країнах Західної Європи.
2. Української еміграції в країнах Північної Америки /ІАСД, Канада/.
3. Української еміграції в країнах Південної Америки /Бразилія, Аргентина, Парагвай, Уругвай, Перу/.
4. Української ладности земель на захід від сучасної лінії Керзона в сучасній Польщі /Північне та південне Підляшся, Холмщина, Люсяння, Лемківщина/.
5. Української ладности земель в сучасній Словаччині /Пряшівщина/.
6. Української ладности земель в сучасній Румунії /Мармарошчина, Південна Буковина, Тульчинська Дунайська Дельта/.
7. Української ладности сучасної Молдавської ССР /Середуша Васарабія/.
8. Української ладности земель приділених нині до Совітської Вілорусії /Західне та Східне Поліся/.
9. Української ладности сумежних з УССР земель приділених нині до Російської СФС Республіки. /Сіверщина, Курщина, Вороніжчина, Крим/.
10. Української ладности земель Козаччини, себто комплексу колишніх адміністративно-політичних областей шести Козачих Військ: 1. Кубанського, 2. Терського, 3. Донського, 4. Астраханського, 5. Уральського і 6. Оренбургського. — На захід від Мугоджарського Хребта та Алакшного-Аральського моря.
11. Української ладности земель — Казахстану — Сірої України в складі: а/областей Казахської ССР на Схід від Мугоджарського Хребта, б/ Південних козаче-українських округ сучасного Уральського Краю і в/ південних округ з українською переважаючою ладністю сучасного Західно-Сибірського Краю.
12. Української ладности земель Зеленої України — Зеленого Клину в складі: а/цілого сучасного Совітського

Далеко-Східнього Краю, 6/Алданової округи Якутської ССР, в/Забайкальського краю разом з Монголо-Бурятською АССР.

Цілоком зрозуміло, що програм для перших трьох груп української людності може містити в собі лише завдання утримання культурно-національної єдності емігрантів з народом і ковіною їхнього походження та завдання всемірного сприяння досягненню національно-державних цілей України.

Інший і значно ширший вже концентро завдань мусить містити програм для 4-9 груп української людності, яко населення суміжних з сучасною УССР територій, відділених від судільного геополітичного масиву Матірної України, заходами ворожої України московсько-більшевицької політики.

— 0 —

Специфічні й надзвичайні відповідальні національно-політичні завдання мусять мати програми чинності 10-12 груп української людності, що сконцентровані в дуже великих компактних масах на судільних територіях на схід від Української Метрополії. У кожному з вище зазначених комплексів українських осельських територій - Козаччини, Казахстану та Зеленої України, українська людність нині творить чисельно, коли не абсолютну, то релятивну більшість, хочнак було би непростимою помилкою висувати для цих земель програм простого поєднання їх, чи втілення до єдиного українського національно-державного організму. Такий програм не дався би реалізувати не лише через р'шучий опір проти нього москалів, але й через те, що він не знайшов би для себе належного зрозуміння й співчуття рівнож і серед автохтонної немосковської людності. Українці, видвинувши подібний "єдинонеділимський" програм, негайно створили би проти себе єдиний фронт всіх неукраїнців, і, будучи через це морально ослабленими, своїми лише силами не досягли би жадної зміни сучасного свого трагічного положення.

Єдино можливим для зреалізованя слід вважати лише такий національно-державний програм, який, опираючися на сучасний незаперечний факт єдиного антимосковського фронту всіх народностей згаданих країн, дав би задовільні формули й гарантії співжиття, співпраці, рівноправності й волі так українцям, як і іншим місцевим народностям і племенам.

Така з програм створення самостійних життєздатних народосправних державних організацій - Козаччини, Казахстану та Зеленої України. Держави ці відокремлені від московських політичних впливів, та з'єднані поміж собою та з Матірною Україною федеративним зв'язком, матимуть досить сил для забезпечки своєї самостійності й волі від ворожої агресії, з якої би вона сторони не походила.

— 0 —

Державність Козаччини в територіальних межах закреслених в нинішій мапі, мусить опиратися на сердечному порозумінні та співпраці таких основних складових частин місцевої людності: 1/українців, 2/шести козачих племен - військ і 3/дрібних степових та північно-кавказьких гірських племен.

Українців в Козаччині у 1926 році було не менше п'яти мільйонів і вони заселявали тоді переважно території: Південної Донщини, Кубансько-Ставропольського Підкавказзя, околиці Саратова обабіч Волги вниз до Царицина та степ обабіч середньої течії ріки Уралу з трикутником міст Оренбург-Орськ-Актабінськ. Нині українців у Козаччині слід числити не менше шести мільйонів душ. Українці донині поширили стан свого осельчого посідання не лише загушенням своїх осель понад Середнім Уралом, але й створенням нових середовищ в дрітчах Емби, Сегай та Уїла.

Козаків в шести вищезазначених козацьких військ, за обчисленням було, у 1926 році чотири мільйони душ. Вони оселені були в своїх областях ландшафтами станиць вздовж головних рік. Проміжжя поміж козацькими смугами були заселені переважно українцями, а почасти степовими кочевими племенами калмаками, ногайцями чи киргиз-казахами, або таким москалями-старовірами і сектантами.

Козаки окремих військ у 1917-1920 роках створили свої військові державно-політичні органи і оружно обороняли їх від агресії московських більшовиків. Нескоординованість зусиль окремих козацьких країв та несприродній союз їх із реакційними російськими колами, що створили так звані "білий рух", на чолі з генералами Денікіном та Вренгелем, довели козацьку справу до невдаливого кінця. Більшовики, заїмаючи своїми військами козацькі краї, повели тут супроти козаків таку крайню винищуючу політику, що нинішнє число козаків у Козаччині ледві чи перевищує згадані чотири мільйони душ.

Совітська влада цілковито не уявляє національної окремішності козаків від москалів і не подає про козаків жадних числових даних. Під впливом давніх урядових російських та інтелігентських поглядів закорінилася і серед українського громадянства думка про козаків, лише як про провінційальну відміну московського народу. Основною підставою до такої думки послужив факт уживання козаками діалектів московської мови. Цей факт у політичній свідомості більшості українських сучасних інтелігентів зновні уневажнив і факти цілком окремої від москалів історичної минувшини козаків, і факти цілком відмінного від москалів фізичного і психичного козацького типу, і - нарешті факти безсумнівно висловленого почуття й свідомості національної окремішності козаків від москалів, скріплені кривавою протимосковською боротьбою козаків так в історичній минувшині, як в сучасності.

Таке ставлення українських інтелігентів до козаків тим більше дивне, що одночасно не вважється жадною перешкодою до узнання національної окремішності американців факт їхнього загального впливання англійської мови. Слід вже нарешті українцям зрозуміти, що неузнання народньої окремішності козаків має своїм джерелом тіж давні "єдинонеділнські" московські тенденції, що їх повсякчасно боляче відчуває на собі й український народ. Неузнавання народньої окремішності козаків, що говорять московською мовою, науково цілком безпідставне, а політично українцям крайнє шкідливе, бо механічно перекидає козаків на безоглядно ворожу українцям московську сторону. Державність Козаччини зновні можлива при оперті її на українсько-козацьку культурно-національну та політичну побратимстві, однак станеться зновні неможливою при заіснуванні козацько-московської єдності. Українська національно-державна політика мусить цю аксіому добре собі усвідомити, та зробити з неї всі потрібні висновки.

Дрібні степові та гірські племена, - це рештки колись численних та могутніх господарів широких просторів Козаччини. Російська держава, закріплюючися в Козаччині, наткнулася тут на рішучий спротив з боку магометанського населення колишніх татарсько-турських держав. Спротив цей остаточно силою російської зброї було зломлено, а непокірну людиність або винищено, або змушено до еміграції в Туреччину, або нарешті роздроблено та "заморожено"... Все ж, ще у 1926 році в Козаччині було до півтора мільйона душ населення причалужного до дрібних гірських та степових племен, для яких про людське око, совітська влада потворила окремі "автономні області" - щось на зразок племенних резерватів. 1. Дарьчавська, 2. Аджгейська, 3. Черкеська, 4. Кавардинська, 5. Балкарська, 6. Осетинська, 7. Ингушевська, 8. Чеченська та 9. Калмицька/. Очевидно, супроти цих племен і совітська влада, так, як колись царська,

заховувалася не стільки, як лубяча мати, скільки як злі мачуха, бо в часі останньої війни, коли на її диваказя прийшли німецькі війська, вся ця, "інородческа" ладність повстала проти Совітів та приєдналася до німців. Після відходу звідсіля німців більшовики жорстоко покарали всіх "арциників", розформувавши "автономні області" племен, а рештки "інородческої" ладности виселили і розпорозили на просторах Середньої Азії та Сибіру.

Совітська влада тудиж виселила ще в двадцятих роках, півмільйону масу казахів, що кочували в прикаспійських степах на достальних просторах від Нижньої Волги до Усть - Урта. Зручним претекстом до цього виселення послужила тоді більшовицька акція переведення казахів з кочових на осілі форми господарства та побуту та потреба забезпечити робочою силою новообложені величезні бабовичні плантації в південно-східній Казахстані.

Після всіх цих подій, найбільш оптимістично оцінка кількості всієї сучасної "інородческої" ладности Козаччини лежить чи може оперувати числом перевищуючим пару сотен тисяч душ.

Правдива, самостійна Державність Казахстану - С і р о і У к р а ї н и в територіяльних межах закреслених в нашій мапі, може бути зреа-лізована лише на основі широкого і повного порозуміння українських осельників з аборигенами краю Казахами.

Українців у Сирій Україні - Казахстані було в 1926 році біля двох мільйонів душ, а нині їх там вже є менш ніж шість мільйонів. Казахів було в 1926 році в цілому СССР - 2.968.289 душі а в 1939 році начисле-но було їх всього лише - 2.098.734 душі, себто за час кільканадцяти ро-ків абсолютне число їх зменшилося на 869.555 душ, або майже на четве-ртину. Наскільки даліше зменшилося число казахів в часі останньої світо-вої війни, нам нині ще трудно встановити.

Так збільшення числа українців у Казахстані, як і зменшення там числа казахів, є прямим вислідом совітської національної, економічної та переселенської політики, остаточною ціллю якої є безоглядна і оста-точноє осокковення обох цих народів. Всеж, віримо, що московські бо-льшовицьки остаточно таки не вдається досягнути їхніх імперіалістичних цілей. Віримо, що українська ладність, силою вирвана з рідної землі Катеринької України, не втрапить національного духа, а знайде в собі до-сить рішучості й сил запустити міцне коріння в благодатну землю Нової Сирій України, та сконденсується національно в тутешніх осельницьких мабах і дасть початок життя новій парості Української Нації. Віримо, що й Казахи щасливо перебудуть своє сучасну національну кризу, і, остаточно змінивши кочове життя на осіле, оформляться, як модерний народ зновні здібний до життя в сучасному культурному й економічному світі. Україно-Казахський бльог в Сирій Україні творить більше трьох четвертин всієї ладности і сила його може бути ще збільшена, оскільки до нього приєднається й козачки трьох козачих військ: 1/Сибірського, 2/Семірачєнського та 3/Оренбурзького Лівнична його частина/ Козаків у Сирій Україні в 1926 році нараховувалося 728.144 душі.

Політично-державне оформлення Зеленої України хоч і мусить вважатися надзвичай складною та трудною справою через теріто-ріяльну відособленість та віддаленість від Української Петрополі, всеж має певні підстави до переведення. У властивому Зеленому Літні в адмі-ністративних межах совітського Далєго-Східнього Краю, українці за об-численням на 1926 рік творили більшість всього населення. За офіційни-ми даними перепису 1939 року там було українців 1.170.000 душ на за-гальну суму населення 2.386.000 душ, аміною українців було серед пра-

цівників сільського господарства 80%, залізничного транспорту 70%, вугільної промисловости 60 % і рибної промисловости 40 %. В часі останньої світової війни більшовицька влада перекинула з України великі маси людности рівно ж на Далекий Схід. Ми не посідаємо ще жадних даних про сучасні демографічні стосунки на Зеленій Україні. Припускаємо, що в часі, коли пишемо ці рядки, загальна людність СРСР на Далеко-Східного краю, себто території власливої Зеленої України, числить щонайменше п'ять мільйонів душ, з поміж яких є не менше трьох мільйонів душ українців. Коли до цих українців долучимо пів мільйона козаків Амурського, Уссурийського та Забайкальського козацьких військ, а рівнож двісті п'ятдесяті тис. бурятів, то одержимо не менше трьох четвертин всієї людности Зеленої України, що життєво зацікавлені скиненні з себе московського ярма та в створенні окремої вільної держави на Далекому Сході.

—0—

Ініціативою та творчими зусиллями цілого українського народу на всіх землях його оселення мусять повстати окремі вільні й життєздатні держави: 1/Закарпатської України, 2/Козащини, 3/Казахстану - Сірої України та 4/Зеленої України. Для забезпечення цим державам правдивої волі, сили й повної безпеки перед ворожою агресією, політичний геній Української Нації мусять остаточно довести до з'єдинення їх у "Вільній і Спільній Державі Федеративної Соборної України".

Така чотириохчленна "Федеративна Соборна Україна", маючи округло сімдесят п'ять мільйонів населення, в своїй обороні проти московської агресії може розраховувати на активну оружну поміч ще й тридцяти п'яти мільйонів душ безпосередньо загрожених московщиною народів територіальних комплексів: 1/Балтійського 16-20 мільйонів душ; 2/Кавказького 9-10 мільйонів душ і 3/Туркестанського 10-11 мільйонів душ.

Сто десяти мільйонна маса цих Союзних Держав на обширній суцільній території, посідаючи різноманітні невичерпні природні багатства, творить потужну геополітичну брилу, сила якої є вповні вистарчаюча, аби самостійно протиставитися напору Московщини і, аби забезпечити сталу політичну рівновагу в Євразії.

Наша мета, стежить картографічно уявляти українському громадянству потужність геополітичної брили, яку творить величя будова "Федеративної Соборної України", підпертої назовні сильними контрафорсами державних блоків Прибалтики, Кавказу й Туркестану.

Граничні лінії нанесені на нашій мапі, очевидно, мають лише згрубо орієнтаційний характер, і під впливом життєвих необхідностей, в процесі остаточного оформлення різних національно-державних комплексів підлягатимуть різним змінам. Також слід рахуватися з тим, що в складі й територіальному обсязі сумарних з України та союзних державних блоків можуть з'явитися ті, чи інші зміни. Наприклад, зовсім не виключено, що Білорусь, замість входження до Балтійської Федерації Держав, волітиме увійти, як п'ятий член, до Федерації Держав Соборної України. За таким рішенням промовляли би не лише мотиви економічного характеру, але й факт споконвічної та неперушеної ніколи й ніким, братерськості у сусідських взаємовідносинах поміж українцями й білорусинами. Рівнож зовсім не виключено, що Казахи, територіально сконцентрувавшись в південній частині Казахстану, волітимуть увійти до Федерації Держав Туркестану.

Нанесене на мапі розмежування країв в Козащині та Сірій Україні оперто на історичних та поприродньо-географічних основах і цілковито не рахується зі сучасним совітським адміністративним поділом, який відпо-

відає виключно лише політичним совітським цілям і підлягає надзвичай часто ріжним змінам.

Всі наші теперішні схематичні нариси та розважання є лише роботами гіпотетичними побудованнями і є лише ідейно-конструктивним матеріалом для створення стрункої системи української Соборної національно-державної політики. Лише тези ухвалені компетентними українськими національно-державними органами можуть мати характер загально-узаних і обов'язуваних українське громадянство догм.

-----:-----

"... Не озирайтесь - хай ані трошки вас не турбують сумніви й вагання, що зринули в цей момент на декотрих обличчях. Сумнів - це та ж зневіра, а зневіра - безсилля. Найте завжди тепілля пожаліти слабших. Бо це ж ті, які думають, що знають багато, а знають так мало-малце, мабуть, ті, що не боються нічого, крім сильної віри..."

/А. Любченко: Вертеп. Краків-Львів 1943, сторн. 21/.

-----:-----

В И Д А Н Н Я

Українського Сухопутного Інституту:

1. ТИМІШ ОДЕСЬКИЙ - Мапа Української метрополії з поясненням, Київ 1944. /31x22/, стор.10 і 1 мапа.
2. ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗБІРНИК - Книга перша. Ваймар, 1945. /31x22/, стор.50.
3. ВЕДЕ - Сучасний мент і наші завдання. Герсфельд 1945 /31x22/, сторн.4. Відбитка.
4. СТАТУТ парафії Української Автокефальної Православної Церкви. Герсфельд 1945 /31x22/ сторн.4. Відбитка.
5. СІЛЬВЕСТР, Єпископ - Церковний Устрій в Україні. Київ 1945 /31x22/ стор.38.
6. МИКОЛА ЛЬВИНСЬКИЙ - Дух Базару. Київ 1946 /31x22/, стор.18.
7. ІВАН БАГРІЯНИЙ - Чому я не хочу повертатись до СРСР? Відень 1946. /31x22/, стор.16.
8. В РІЧНИЦЮ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ - 22 січня 1946. Женева 1946. /31x22/ стор.12.
9. ДО УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН В ЕМІГРАЦІЇ - Женева 1946 /31x22/, стор.10
10. ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗБІРНИК - Книга друга. Київ 1946 /31x22/ стор.40.
11. МИХАЙЛО МІЛЛЕР - Нотатка до питання за триаду. /31x22/ 14 сторінок і одна ілюстрація. Відбитка. Женева, 1946.
12. ТИМІШ ОДЕСЬКИЙ - Мапа Соборної України і суміжних прилягаючих країн. Женева 1946 /30x22/ 14 стор. тексту і мапа розмір 65x90.
13. ВРІТ ЛІНА - Київ - Бічне Місто. Женева 1946 /31x22/ 15 стор. і одна світлина. передрук.
14. ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ЗБІРНИК - Книга перша. На чужині 1947. /31x22/ 86 сторн. 5 світлин та 1 мапа.

Українського Морського Інституту:

1. ВРІТ ЛІНА - Чорноморська доктрина. Варшава, 1940 /29x22/ стор.124+ 6
2. ЛЕВ БИКОВСЬКИЙ - Туреччина. Бібліографічні матеріали. Варшава 1940. /31x22/ стор.68.
3. Г.І.БРАЦІАНУ - Початки торгівлі на Чорному морі. Варшава 1940, /31x22/, стор.4.
4. ОЛЕГ КУДІНЬК - Чорноморська проблема в українській промисловості. Варшава 1941. /31x22/, стор.50 і 1 схема.
5. ІВАН ПОВГЕНІВ - Чорне море. Гідрографічний нарис Чорного моря та його басейну. Варшава 1941. /31x22/ стор.112 і одна карта.
6. АНАТОЛЬ СГІВЕНКО - Комунікаційне летунство в Чорноморському просторі. Сучасний стан і можливості розвитку. Варшава 1941. /31x22/, стор.32 і 2 схеми.
7. ІВАН ПОВГЕНІВ І ВАЛЕНТИН САДОВСЬКИЙ - Український Чорноморський Інститут. Програма діяльності. Варшава /31x22/ стор.20.
8. ВРІТ ЛІНА І ЛЕВ БИКОВСЬКИЙ - Чорноморський простір. Атлас. Схеми рисував Ст.В. Варшава 1941. /31x22/ стор.46.
9. ДМИТРО НЕСТЕРЕНКО - Організація адміністрації морських портів України. Одеса 1941. /31x22/, стор.34 і 3 схеми.
10. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗБІРНИК - Книга перша. Одеса 1942 /31x22/, стор.63 і 1 схема.
11. ВРІТ ЛІНА - Емоційні перли в Чорноморському світогляді. Одеса 1942 /31x22/, стор.15. Відбитка.
12. МАКСИМІЛІАН ПЛЕЧКО - Українська Гетьманська флота 1918 р. Стислий нарис. Одеса 1942 /31x22/, стор.17. Відбитка.
13. ВРІТ ЛІНА - Чорноморська доктрина. Друге видання. Одеса 1942. /31x22/ стор.125 і 1 мапа.

14. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга друга, Одеса 1942 /ЗІХ22/, стор.67 і 4 аркуші схем.
15. ІПАРІОН, Архiepіскоп - Цerkва під монголами в 13-14 столітті. Одеса 1942 /ЗІХ22/, стор.33.
16. ІПАРІОН, Архiepіскоп - Український Запорозький скит на Афоні. Одеса 1942 /ЗІХ20/, стор.16 і 1 ілюстр. Відбитка.
17. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга третя. Одеса 1943 /ЗІХ23/ стор.64 і 2 ілюстрації.
18. СТЕПАН РУДНИЦЬКИЙ - Українська справа зі становища політичної географії. Друге вид. з передмовою Л.Виковського. Одеса 1943 /ЗІХ22/, 150 сторн.
19. ЛЕВ ВИКОВСЬКИЙ - Іван Богенів, 1874-1942. Біо-бібліографічні матеріали. Одеса 1943 /ЗІХ22/ стор.4 і одна ілюстрація. Відбитка.
20. ЛЕВ ВИКОВСЬКИЙ - Напрямі Вовукраїнської Високошкільної політики. В порядку дискусії. Одеса 1943 /ЗІХ22/ стор.6. Відбитка.
21. ІВАН ФЕДЕНКО-ЧОПЕСЬКИЙ, - Проблема технічного високошкільництва в Україні. В порядку дискусії. Одеса 1943 /ЗІХ22/ стор.4. Відбитка.
22. КРІЙ ЛИПА - Між Півдня, Одеса 1943 /ЗІХ22/, стор.7 Відбитка.
23. ІПАРІОН, - архiepіскоп - Руссикон на Афоні. Колм 1943 /ЗІХ22/, стор.11 і 1 ілюстрація.
24. ВІТОСЛАВ КЛІНГЕР - Аріана Злавія з Нікомідії "Плавання довкола Понту Евксинського" /Чорного моря/ Одеса 1944 /ЗІХ22/, стор.13. Відбитка.
25. ЛЕВ ВИКОВСЬКИЙ - Степан Рудницький. Біо-бібліографічні матеріали. Одеса 1943 /ЗІХ22/ стор.14 і 1 ілюстр. Відбитка.
26. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга четверта. Одеса 1944 /ЗІХ22/ стор.73 і 1 ілюстрація.
27. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга пята. Одеса 1944 /ЗІХ22/ стор.79 і 1 схема.
28. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга шеста. Одеса 1945 /ЗІХ22/ стор.40.
29. ВАСИЛЬ ДУБРОВСЬКИЙ - "Батько Нестор Махно"... Герсфельд 1945. /ЗІХ22/, стор.26. Відбитка.
30. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга семя. Одеса 1946. /ЗІХ22/ стор.44 і одна мапка.
31. ЛЕВ ВИКОВСЬКИЙ - Апостол Новітнього Українства /Крій Липа/. Київ 1946 /ЗІХ22/ стор.9. Відбитка.
32. МИХАЙЛО МІЛЛЕР - Студії з ранньої історії Приозів'я. I. До історії Танаїса. Аллан міста /Одеса 1946. /ЗІХ22/ стор.16 і одна ілюстрація. Відбитка.
33. СТЕПАН ГАСЬСЬКИЙ - "Александрія" в дівиній українській літературі. Одеса 1946. /ЗІХ22/, стор.8. Відбитка.
34. МАРКО АНШОВСЬКИЙ - Чи були Кімерійці в Україні? Одеса 1946. /ЗІХ22/ стор.15. Відбитка.
35. МИХАЙЛО МІЛЛЕР - Могила князя Святослава. Женева 1946 /ЗІХ22/ 13 стор.і одна ілюстрація.
36. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга восьма. Женева 1946 /ЗІХ22/ 54 стор.і 2 ілюстрації.
37. МИХАЙЛО МІЛЛЕР - Студії з ранньої історії Приозів'я. II. Антична колонізація Приозів'я. Женева 1946 /ЗІХ22/ 20 сторн.і 2 ілюстрації.
38. ТЕОДОР РАЙНАХ - Мітродат Евлатор Базілевс Понтийський. Женева 1946. /ЗІХ22/ 14 сторн.і 1 ілюстр. Відбитка.

39. МИХАЙЛО МІШЕР - Студії з ранньої історії Приозів'я. III. Бібліографія до питання за античну колонізацію Приозів'я - пониззя Дону. Женева 1946 /ЗІХ22/ 15 сторн. Відбитка.
40. ЛЕВ ВІКОВСЬКИЙ - Чорноморський факультет Ізв'їтського Державного Університету. З корреспондентом Доц. Др. М. А. Н. Т. О. Н. С. В. И. Ч. Женева 1946 /ЗІХ22/ 10 сторн. Відбитка.
41. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга дев'ята. Женева 1946 /ЗІХ22/ 48 сторн. і 1 аркуш ілюстрацій.
42. ЛЕВ ВІКОВСЬКИЙ - Апостол Новітнього Українства /Юрій Липа/. 2-ге вид. Франкфурт/Майн 1946 /20,5x14,5/ 8 сторн.
43. МАЙЛО АНТОНОВИЧ - Скиття і Бгипет в античному письменстві. Женева, 1946 /ЗІХ22/ 15 сторн. Відбитка.
44. МИХАЙЛО МІШЕР - Студії з ранньої історії Приозів'я. 17. Скільки було Ізв'їсів? Женева 1946 /ЗІХ22/ 9 стор. Відбитка.
45. ЛЕВ ВІКОВСЬКИЙ - Шостиліття діяльності Укр. Суходолового, Морського та Океанічного Інститутів. Женева 1946 /ЗІХ22/ 7 сторн. і одна ілюстрація. Відбитка.
46. МИХАЙЛО МІШЕР - Студії з ранньої історії Приозів'я. V. Дослідження Нижне-Гніловського городища. Женева 1946. /ЗІХ22/ 19 сторн. і 1 ілюстрація.
47. ЧОРНОМОРСЬКИЙ ЗВІРНИК - Книга десята. Женева 1947 /ЗІХ22/ 80 сторн. + 1 аркуш ілюстрацій.
48. МИХАЙЛО МІШЕР - Студії з ранньої історії Приозів'я. VI. Досліди сарматського некрополя та селища біля ст. Н. Гніловської. Женева 1947 /ЗІХ21/ 18 сторн. і один аркуш ілюстрацій. Відбитка.
49. ВОЛОДИМИР ГЛАЗКОВ - Козача проблема. Женева 1947 /ЗІХ22/ 26 сторн. Відбитка.
50. МИХАЙЛО МІШЕР - Студії з історії приозів'я. VII. Антична торгівля на Приозів'ї. Женева 1947 /ЗІХ21/ 27 стор. і одна мапка.
51. МИХАЙЛО МІШЕР - Студії з історії Приозів'я. X. Візантійська торгівля та культура в Приозів'ї - басейні Дону. Женева 1947 /ЗІХ22/ 27 сторн. і одна мапка.

Українського Океанічного Інституту:

1. ЛЕВ ВІКОВСЬКИЙ - Великодержавні проблеми України. Київ 1942 /ЗІХ22/ сторн. 23 і одна схема. Відбитка.
2. ІВАН СВІТ - Український Національний Дім в Харбїні. Одеса-Харбїн. 1942 /ЗІХ22/ 42 і 4 світлини. Передрук.
3. ІВАН СВІТ - Український Далекий Схід. З передмовою та доповненнями Василя Київовича. Одеса-Харбаровськ 1944 /ЗІХ22/ сторн. 37 і одна мапа.
4. МАПА ЗЕЛЕНОЇ УКРАЇНИ - Одеса-Харбаровськ 1944 /73x49/. Передрук.
5. ТИМІШ ОДЕСЬКИЙ - Зелена Україна. Одеса 1944 /ЗІХ22/ ст. 47 і 1 мапа.
6. ЛЕВ ВІКОВСЬКИЙ - Україна над океаном. Одеса 1945 /ЗІХ22/ стор. 19. Відбитка.
7. ОКЕАНІЧНИЙ ЗВІРНИК - Книга перша. Одеса-Володимиросток. 1946. /ЗІХ22/ стор. 31.
8. АНДРІЙ КАЧОР - Американська Україна. Женева 1943 /ЗІХ22/ 9 сторн. Відбитка.
9. ЛЕВ ВІКОВСЬКИЙ - Україна над океаном. Друге вид. Одеса-Володимиросток 1946 /ЗІХ22/ 13 стор. Відбитка.
10. АРТІЙ Об'єднаних Націй. Женева 1946 /ЗІХ22/ 30 сторн.
11. ЛЕВ ВІКОВСЬКИЙ - Україна над океаном. Третє вид. Франкфурт/Майн 1946, 8^о, 23 сторн.
12. ОКЕАНІЧНИЙ ЗВІРНИК - Книга друге. Женева 1946 /ЗІХ22/ 41 стор. і одна ілюстрація.
13. РОМАН КОРДА - Зелена Україна - в час другої світової війни. Женева 1946 /ЗІХ22/ 9 сторн. Відбитка.

